Sri VEERENDRA PATIL (Chief Minister) .--

- (a) Belgaum District—9 times. other Districts—Nil.
- (b) Rs. 7,679-60.
- (c) Two days—on 12-8-68 and 15-8-68.

The House rose at One of the Clock and re-assembled at Fifty-five Minutes past One of the Clock.

[MR. SPEAKER in the Chair]

Order of Suspension of a Member rescinded by Speaker

†ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಚನ್ನಯ್ಯ (ಕೃಷ್ಣರಾಜ). _ ನ್ಯಾಮಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈ ದಿನ ಪ್ರಶ್ನೋತ್ತರ ಕಾಲ ಬಹಳ ಚಿನ್ನಾಗಿ ನಡೆಯತ್ತು. ನಮಗೆ ಬಹಳ ನಂತೋಷವಾಯತು. ನನ್ನೆ ಮೊನೈ ಪ್ರಶ್ನೋತ್ತರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ನ್ಯಲ್ಪ ಗರಾಜೆಯಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಅದರೆ ಈದತ್ತು ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಿತ್ತು. ಚೆನ್ನಾಗಿ ನತಯತು ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳಬೇಕೆಂದಿದ್ದೆ ಅಷ್ಟರೊಳಗೆ ಗಲಾಜಿಯಾಯಿತು. ನಾನು ನಹ 5-6 ನಲ ಮಾತನಾಡಬೇಕೆಂದು ನಿಂತುಕೊಂಡೆ. ಆದರೆ ತಮ್ಮ ಕಣ್ಣಿಗೆ ನಾನು ಬೀಳಲ್ಲ ವೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಏನು ನಡೆದಿದೆ ಎಂಬುದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿದೆ. ನಾನು ಒಂದು ನಾರಿ ಕೌನ್ಫಿಲನ ನದಸ್ಸನಾಗಿದ್ದೆ. ಅನೇಕ ಸಾರಿ ಅತೆಂಬ್ಲಿ ನದನ್ನನಾಗಿದ್ದೇನೆ. 40-50 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಅಂದರೆ, ಶ್ರೀ ದಾನಪ್ಪನ್ನರ ಕಾಲದಿಂದಲೂ ನಾನು ಪದಸ್ಯನಾಗಿದ್ದೇನೆ. 18 ವರ್ಷದ ಹುಡುಗ ನಾಗಿದ್ದಾಗ ಶ್ರೀದಾಸಪ್ಪನವರು ನನಗೆ ಅಸೆಂಬ್ಲಿಗೆ ಬಂದು ಕುಳಿತ್ರಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ಹೇಳುತ್ತಿ ದ್ದರು. ಈ ಸಭೆ ನೆನ್ನೆ ಮೊನೈಯುಂದ ಯಾವ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ಬರುತ್ತಿದೆ, ಮುಂದೆ ಏನಾಗಬಹುದು ಎಂಬುರನ್ನು ರೋಚನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಈ ದಿನದ ಬಗ್ಗೆ ನನಗೆ ವ್ಯಸನವಾಯತು. ನಾನು ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೂ ತಯಾರಿದ್ದೇನೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಇಷ್ಟು ಗಲಾಟೆಯಾಗುವಾಗ ನಮ್ಮಂಥ ವರು ಇಲ್ಲ ಇರಬಾರದು. ಯಾರಾದರು ಬಂದು ಹೊಡೆದರೆ ಮತ್ತೆ ತಿರುಗಿ ಹೊಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ನಾಗೆ ಶಕ್ತಿ ಇಲ್ಲಿ. ಈ ದಿವನ ಆಗಿರುವುದನ್ನು ಎಲ್ಲರೂ ಮರೆಯು ಬೇಕು ನನ್ನ ಸ್ನೇಹಿತರು ಈ ನಥೆಯುಲ್ಲಿ ಏನ್ನೋ ನೂಚನೆ ಮಾಡಿದರು. ಅದರ ಅವರು ಏನನ್ನು ಮೂವೇ ಮಾಡಿದರು, ಏನು ಹೇಳಿದರು ಎಂಬುದು ನನಗೆ ಗೊತ್ತಾಗಲಿಲ್ಲ. ತಾವು ನಹ ಏನೋ ಹೇಳಿದಿರಿ, ಅದು ಸಹ ಅಷ್ಟರೊಳಗೆ ಗರಾಚೆಯಾಯಿತು. ಈ ರೀತಿ ಗರಾಚೆಯಾಗಿದ್ದು ನನಗೆ ಗೊತ್ತಾಗಲಿಲ್ಲ. ಕಳೆದ 50 ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಇದೇ ಮೊದಲು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಹೆಮ್ಮೆಯಿಂದ ಒಂದು ವಿಚಾರವನ್ನು ಹೇಳಬೇಕೆಂದರೆ, ನಾನು ಅಸೆಂಬ್ಲಿ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ದೂರವಿದ್ದರೂ ನಹ ಮಿರ್ಜಾ ಅವರು ದಾನಪ್ಪನವರ ಹತ್ತಿರ ನ**ನಗೆ ಹೇಳಿಕಳಿನುತ್ತಿದ್ದರು.** ಕಾರಣಾಂತರದಿಂದೆ ನಾನು *ಅಸೆಂಬ್ಲಿಗೆ ಬ*ರ ಬೇಕಾಯಿತು. ಈಗ ನಾನು ಹೇಳುವುದೇನೆಂದರೆ ಈ ದಿನ ನಡೆದಿದ್ದನ್ನು ಮರೆತುಬಡೋಣ. ತಾವು ಶೀ ಅಜೀಜ್ ಸೇಠ್ ಅವರಿಗೆ ಮನ್ನಣಿ ಕೊಡಬೇಕು. ನಾನು ರಿಗ್ರೆಟ್ ಎಕ್ಸ್ ಪ್ರೆಸ್ ಮಾಡುತ್ತಿ ದ್ದೇನೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ತಾವುದಯವಿಟ್ಟು ಅಜೀಜೀಸೇಠ್ ಅವರನ್ನು ನಹ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲ ಕೂಡಿಸಿ ಕೊಂಡು ಮುಂದಿನ ಕಾರ್ಯಕರಾಪಗಳನ್ನು ನಡೆಸಬೇಕು. ಯಾರೂ ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಪಭೆಯಲ್ಲ ಗಲಾಟೆಗೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡಬಾರದು. ಏಕೆಂದರೆ ಆಸೆಂಬ್ಲಿ ಕೆಟ್ಟುಹೋದರೆ ನಮಗೇ ಕೆಟ್ಟ ಹೆನರು, ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ಅವಮಾನವಾದರೆ ನಮಗೆ ಅದಂತೆ, ಈ ಸಭೆ ನಮಗೆ ಸೇರಿದ್ದು, ಈ ಸಭೆಯ ಗೌರವ ಕಾಪಾಡುವುದು ನಮಗೆ ಸೇರಿದ್ದು. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಅಧ್ಯಕ್ಷರನ್ನು ಎಲ್ಲಾ ವಿಷಯ ದಲ್ಲಯೂ ಮನ ಣಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪುಟ್ಟನ್ಪಾಮಿ (ಕಾರ್ಮಿಕ, ನ್ಯಾಯ ಮತ್ತು ಪಾರ್ಲವೆಂಟರಿ ವಿಷಯಗಳ ಶಾಣಿಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಯಾವುದೇ ಜೀವಂಸ ಸಂಸ್ಥೆಯಲ್ಲಯೂ ತಿಕ್ಕಾಟ ಇದ್ದೇ ಇರು ತ್ತದೆ. ಗರಾಜೆಯನ್ನು ತಪ್ಪಿಸುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈವತ್ತು ಈ ನಭೆಯಲ್ಲ ನಭೆಯ ಕಾರ್ಯ ಕರಾಶಗಳನ್ನು ನುಗಮವಾಗಿ ನಡೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಅತಂಕ ಬಂದಿದ್ದು ದುರದೃಷ್ಟಕರ. ಈಗ ಶ್ರೀಮಾಕ್ ಚೆನ್ನಯ್ಯನವರು ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಈ ನಥೆಯಲ್ಲ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಒಂದು ಒಳ್ಳೆಯ ವಾತಾವರಣವನ್ನು ಇನ್ನೂ ಉತ್ತಮಪಡಿನುವುದಕ್ಕೆ ನೆನ್ನಿಂದ ಅಗುವು ದಿಲ್ಲವೆಂದರು. ಅ ಕಾರಣದಿಂದ ನಾನು ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ತಾವು ಈ ನಥೆ ಯಲ್ಲ ಮಾನ್ಯ ನದಸ್ಯರೊಬ್ಬರಿಗೆ ಒಂದು ಅಪ್ಪಣೆಯುನ್ನು ಮಾಡಿದಿರಿ. ಆ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಎರ್ಣಯ ನಥೆಯ ಮುಂದೆ ಮಂಡಿಸಿ ಆಯಿತು. ಅದು ರೆಕಾರ್ಡ್ ನಲ್ಲವೆ. ಆ ನಿರ್ಣಯ ನಥೆಯ ಅನುಮೋ ದಿನೆ ಪಡೆದಿಲ್ಲ. ತಮ್ಮ ಆರ್ಡರ್ ಏನಿವೆ ಆದು ಮಾತ್ರ ಉಳಿದಿದೆ. ಆರ್ಡರ್ ಏನು ಮಾಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು ಎಂಬುದು ತಮಗೆ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದು. ತಾವು ಆ ಆರ್ಡರನ್ನು ಬದರಾವಣೆ ಮಾಡಿ ನಥೆಯ ಕಾರ್ಯಕರಾವ ಗಳು ಸುಗಮವಾಗಿ ನಡೆಯುವಂತೆ ಮಾಡುವ ಅಪೇಕ್ಷೆ ತಮಗೆ ಇದ್ದರೆ ನಮಗೆ ಅತ್ಯಂತ ಸಂತೋಷ.

Mr. SPEAKER.—I am very happy to note...

2-00 P.M.

HON'BLE MEMBER. - Please speak in Kannada.

Mr. SPEAKER.—Since I want to express myself properly and well. I request the hon. Members to hear me in English.

It is very fortunate that senior Members like the hon. Member Sri S. Channiah have expressed very fine sentiments. It is rather very unfortunate that there was much confusion and due to that confusion, certain proceedings of the House could not be recorded. But that does not matter. The record shows that due to the circumstances prevailing in the House the Chair was constrained to request the hon. Member Sri Aziz Sait to withdraw from the House for the day. It is unfortunate that we who represent the entire State in this House. are not I am sorry to say, bringing about a democratic atmosphere in the House. Democracy cannot function in a spirit of confusion and in a spirit of antagonism not only towards each other, but towards the Chair. It is very unfortunate. After all, I am here because the members of the House have elected me to be here. When I direct a member to do a certain thing it is only to carry out or enforce the rules which have been passed by the August House itself. These rules are not passed by me. If it is within my power to allot, any more time. I will be the first person to do that. The time is limited and because of that, it is not possible for any presiding officer not only here, but anywhere else to allow more time as desired by hon. Members. Now hon. Members are aware what type of confusion prevailed and how the Chair was defied. Let it be a thing of the past. Hon. Member Sri S. Channiah like Jesus Christ has taken the responsibility of expressing regret not only on behalf of Sri Aziz Sait but also on behalf of all other hon, members who were responsible to bring the work of this House to a stop. It is unfortunate and I also regret for it. Let me also say that it does not please the Chair to direct an hon'ble Member to withdraw from the House or to suspend any Member. Although for the time being I occupy the Chair. Primarily I am also a Member and it rather pains me to ask or to request any Member to leave the House or to be suspended from the service of the House. That always gives the chair the greatest Pain. Hon. members will kindly note that if ever I were (Mr. Speaker)

to do that unpleasant business, it would be only in order to vindicate the right of the Assembly to conduct its husiness in a peaceful and dignified and decorous manner. Now a senior Member Mr. S. Channiah, with the approval of all sections of the House has made a suggestion that the order of the Chair against Mr. Aziz Sait should be recinded, and the purpose for which that action was taken would be better served by cancelling the order that I made under rule 308. Hon'ble Minister Sri K. Puttaswamy has also stated the position clearly. I therefore take it that it is the desire of the entire House that the said order is withdrawn and the hon. Member Sri Aziz Sait is permitted to continue to sit in the House, and discharge his duties as a Member. I accept that suggestion and I withdraw my order. Mr. Aziz Sait may continue to participate in the deliberations of the House.

My only request to the hon. Members is that we should do everything in our power to function within the limits of the Rules. Democracy naturally functions on the basis of discussion and in a spirit of tolerence towards differing views expressed by others—and not in a spirit of violence. The chair appeals to hon. Members to avoid violence in the House. As a person occupying this chair, it is my impleasent duty sometimes to enforce the rules much to the dissatisfaction of the hon. Members. But hon. Members must understand that it is a duty which I am bound to discharge as long as I occupy this chair. And whatever the chair does is done only with a view to help the hon. Members in the discharge of their functions and with no other intention.

I have already said that I have withdrawn the order passed by me under rule 308 against the hon. Member Sri Aziz Sait. He may continue to function in this House. We will now resume our business.

I find there are 4 to 5 questions remain to be disposed of from to day's List of questions. I shall take them up tomorrow. Tomorrow, these questions will be taken up first and then the sixth list will be taken up. I hope to finish all the questions tomorrow with the co-operation of hon. Members.

Incorrect Reporting of Speeches of the Press

ಶ್ರೀವುತಿ ಕೆ. ಎಸ್. ನಾಗರತ್ನಮ್ಮ (ಗುಂಡ್ಲು ಪೇಟೆ). __ ಸ್ಟಾಮಿ ನನ್ನದೊಂದು ವಿನಂತಿ. ನಿನ್ನೆ ದಿವನ ನಾನು ರಾಜ್ಯಪಾಲರವರ ಅಡ್ರಸ್ ಮೇರೆ ಮಾತನಾಡುವಾಗ ನಂಯುಕ್ತ ಕರ್ನಾಟಕದ ಪೇಷರ್ನಲ್ಲ ಸ್ಟಲ್ಪ ತಪ್ಪಾಗಿ ಬಿದ್ದಿದೆ. ಬಹುಶಃ ನಾನು ಮಾತನಾಡುವಾಗ ನರಿಯಾಗಿ ಕೇಳದೇ ಇರಬಹುದು ಎಂದು ನನಗೆ ಅನಿಸುತ್ತೆ.

ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ಗುಂಡ್ಲು ಪೇಟೆ ತಾಲ್ಲೂ ಕು ಬೋರ್ಡು ಚುನಾವಣೆಗಳಲ್ಲ ತಹಸೀಲ್ದಾ ರರು ಆಸಕ್ತಿಯಿಂದ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಬಹುಮತ, ವಿಧಾನ ಸಭೆಯಲ್ಲ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ನದಸ್ಯ ಪ್ರೀದುತಿ ನಾಗರತ್ನಮ್ಮ ನವರ ಅಪಾದನೆ ಎಂದು ಇದೆ. ಇದಕ್ಕಿಂತ ಅರೌಕಿಕ ಇನ್ನು ಏನೂ ಇಲ್ಲ. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ನದಸ್ಯರು ಗೆದ್ದರೆ ಬಹಳ ನಂತೋಪ, ನಾನೇ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಪಿಗಳಾಗಿ, ಈ ರೀತಿ ಅಪಾದನೆ ಮಾಡಿರೈನೆ ಎಂದರೆ ಅರ್ಥವಿಲ್ಲ. ದಯವಿಟ್ಟು ಅದನ್ನು ನರಿಪಡಿಸಬೇಕು.